



برنامه گواهی نامه یک ساله
در علوم انسانی

سال تحصیلی ۲۰۲۵-۲۰۲۶

موضوع: دولت، جامعه، آزادی و دموکراسی



۱: اطلاعات کلی

اهداف

گواهی نامه یک ساله علوم انسانی آکادمی ژینا، آموزشی بینارشته‌ای، چندزبانه و استعمارزدایانه ارائه می‌دهد که بر روابط پیچیده میان دولت، جامعه و آزادی تمرکز دارد. موضوع سال تحصیلی ۲۰۲۵-۲۰۲۶ به بررسی حکومت‌داری، مقاومت و رویاهای دگرگون کننده از منظر تجربه‌های گُردی، ایرانی و جهانی می‌پردازد. این برنامه اهداف زیر را دنبال می‌کند:

۰۱. فراهم آوردن ابزارهای نظری انتقادی برای تحلیل ساختارهای قدرت، حکومت‌داری و مقاومت؛
۰۲. درگیر شدن با رویکردهای استعمارزدایانه، فمینیستی و اینترسکشالیستی به تولید دانش؛
۰۳. توانمندسازی دانشجویان در زمینه مهارت‌های روش شناختی برای پژوهش‌های مشارکتی، جامعه محور و کنش‌گرا؛
۰۴. حمایت از همبستگی فراملی و درگیر شدن بومی با جنبش‌های دموکراتیک و رهایی‌بخش.

بار مطالعاتی و اعتبار آموزشی

- مجموع واحدها: ۶ واحد
- ۵۰ مائزول (هر مائزول ۱ واحد)
- ۱۰ برنامه مدرسه تابستانی یا مقاله پژوهشی نهایی (۱ واحد)
- هر مائزول ۸ تا ۱۲ هفته به طول می‌انجامد و شامل جلسات هفتگی (۳ ساعت در هفته) سخنرانی، دعوت از سخنران مهمان، کارگاه‌ها و مطالعات هدایت شده است.
- برنامه آموزشی بر پایه نظام اعتباردهی دانشگاه تورنتو، به ویژه مقطع کارشناسی ارشد علوم اجتماعی و انسانی، طراحی شده است.
- زبان‌های آموزش: گُردی (سورانی) و فارسی، برخی برنامه‌ها به زبان انگلیسی همراه با امکان ترجمه هم‌زمان می‌باشد.

زمان بندی برنامه

- تاریخ آغاز: نوامبر ۲۰۲۵
- تاریخ پایان: ژوئن ۲۰۲۶
- مدرسه تابستانی: ژوئن ۲۰۲۶ (اختیاری، به جای مقاله نهایی)
- دو نیم‌سال تحصیلی:
 - نیم‌سال اول: نوامبر تا فوریه
 - نیم‌سال دوم: مارس تا ژوئن

۲: ساختار برنامه درسی

اجزای برنامه

- مائزول‌های پایه (۲ واحد الزامی):
دانش نظری و روش شناختی پایه‌ای را فراهم می‌کنند.
- مائزول‌های انتخابی (۳ واحد الزامی):
به دانشجویان امکان می‌دهد یادگیری خود را بر اساس علایق موضوعی خاص تنظیم کنند.
- الزام نهایی (۱ واحد):
با شرکت در مدرسه تابستانی یا ارائه مقاله پژوهشی نهایی برآورده می‌شود.

۳:۰ ماژول‌های درسی

نیم سال اول

نظریه‌های دولت و حاکمیت (پایه | ۲۱ هفته | ۱ واحد)

مدرس: دکتر آزاد حاجی آقا (فارسی)

این ماژول با مبنا قرار دادن کتاب تولد تریتوری، اثر ستورات الدن، و اتخاذ رویکرد ژئولوژی فوکویی، تلاش دارد تا با مد نظر قرار دادن پروپلماتیک مالکیت، ریشه‌های برآمدن ملت-دولت مدرن و حاکمیت سیاسی را در اندیشه سیاسی مورد بررسی قرار دهد. در این دوره دانشجویان ضمن آشنایی با ریشه‌های مفهوم حاکمیت در اندیشه سیاسی و برآمدن دولت، با نقدهای مرتبط به مفهوم ملت-دولت مدرن نیز آشنا خواهند شد. با برقراری پیوند میان مالکیت، هویت، تاریخ، جغرافیا از طریق مفهوم قدرت، این ماژول، نگاهی اجمالی به مبارزات تاریخی معاصر بر سر حاکمیت و حکمرانی بدون دولت نیز پرداخته و اهمیت تجربه‌های دموکراتیک از پایین را در به چالش کشیدن حاکمیت مدرن بازنمایی می‌کند.

روش‌های تحقیق و معرفت‌شناسی استعمارزدایانه (پایه | ۲۱ هفته | ۱ واحد)

مدرس: عاطفه رامسری (فارسی)

این ماژول با تمرکز بر روش‌های کیفی، مشارکتی و استعمارزدایانه تحقیق، ابزارهایی برای پژوهش انتقادی در شرایط سرکوب، سانسور، و کنترل در اختیار دانشجویان قرار می‌دهد. اتنوگرافی، تاریخ شفاهی، روایت‌گری و اتنوگرافی دیجیتال، هم به مثابه تکنیک‌های دانشگاهی و هم شیوه‌های مقاومت، بررسی می‌شوند. دانشجویان به سیاست‌های تولید دانش، چالش‌های اخلاقی در میدان تحقیق و پرسش‌های نوظهور پیرامون هوش مصنوعی و داده‌ها در پژوهش اجتماعی خواهند پرداخت. این دوره پژوهش جامعه‌گرا و ضد استخراج‌محور را در اولویت قرار داده و بر روش‌هایی تأکید می‌کند که در مبارزات بومی و همبستگی جهانی ریشه دارند.

تاریخ مدرن گُردستان و مبارزه‌گردها برای تعیین سرنوشت خود (انتخابی | ۸ تا ۱۰ هفته | ۱ واحد)

مدرس: دکتر هاوژین بقالی (فارسی - تیوتر به زبان گُردی و فارسی)

این ماژول مروری انتقادی بر تاریخ مبارزه‌گردها برای تعیین سرنوشت خود دارد و رویدادها، ایدئولوژی‌ها و جنبش‌های کلیدی را در بسترهای استعمار و پس از استعمار دنبال می‌کند. نقش روشنفکران گُرد، جنبش‌های چریکی، نهادهای خودگردان و مقاومت فرهنگی در شکل‌دهی به هویت و تخیل سیاسی بررسی می‌شود. همچنین، چالش‌های تاریخ‌نگاری و اهمیت بازپس‌گیری روایت‌های سرکوب‌شده مورد تأمل قرار می‌گیرد.

اقتصاد سیاسی، نئولیبرالیسم و استخراج‌محوری در خاورمیانه (انتخابی | ۸ تا ۱۰ هفته | ۱ واحد)

مدرس: دکتر قارمان محمد حسن (گُردی)

این ماژول با نگاهی انتقادی به اقتصاد سیاسی خاورمیانه، به بررسی بازساخت نئولیبرال، پویایی‌های دولت رانتی و رژیم‌های استخراج‌محور در ایران و منطقه می‌پردازد. تأثیرات ساختاری خصوصی‌سازی، اقتصاد غیررسمی و سلسله‌مراتب‌های طبقاتی تحلیل می‌شود، با تمرکز ویژه بر تجربه زیستی اقشار به حاشیه‌رانده شده در گُردستان. در این ماژول همچنین آلترناتیوهای اقتصادی از پایین و جنبش‌های مقاومت بررسی می‌شوند و دانشجویان به اندیشیدن درباره رشدزایی، اقتصادهای تعاونی و آینده‌های پاسرمایه‌داری دعوت می‌شوند.

نیم سال دوم:

شهروندی و دولت: هویت، حقوق و مرز (انتخابی | ۸ تا ۱۰ هفته | ۱ واحد)

مدرس: عاطفه رامسری (فارسی)

شهروندی یکی از موضوعات اصلی در مباحث سیاسی و دانشگاهی است و پرسش‌هایی را در مورد اینکه چه کسی حق ورود، اقامت، کار، تحصیل و مشارکت در زندگی اجتماعی و سیاسی یک جامعه را دارد، شکل می‌دهد. این دوره بررسی می‌کند که چگونه شهروندی به ساختن و محوشدن مرزها می‌انجامد و چه تأثیری بر نابرابری‌های اجتماعی در داخل و خارج از مرزهای ملی می‌گذارد. این دوره که به سه بخش تقسیم شده است، مقدمه‌ای جامع بر دیدگاه‌های کلیدی و مباحث معاصر در زمینه‌ی شهروندی ارائه می‌دهد. بخش نخست به بررسی مفهوم شهروندی، سیر تحول تاریخی آن و معانی اصلی آن می‌پردازد. بخش دوم چارچوب‌های نظری متنوعی را که درک ما از شهروندی را شکل می‌دهند، تحلیل می‌کند. در نهایت، بخش سوم فرصت‌ها و چالش‌هایی را که شهروندی در سطوح فردی، ملی و بین‌المللی در زمینه‌های گوناگون ایجاد می‌کند، مورد بررسی قرار می‌دهد.

جنبش‌های اجتماعی، مبارزات ضداستعماری و کنش رادیکال (انتخابی | ۸ تا ۱۰ هفته | ۱ واحد)

مدرس: دکتر سیوان سعید (کردی)

با تمرکز بر نقش بسیج مردمی در تحول جامعه، این مازول نظریه‌های کلیدی جنبش‌های اجتماعی، از جمله چارچوب‌های انقلابی، حقوقی و الغاگرایانه (Abolitionist) را معرفی می‌کند. خیزش‌های ضداستعماری، انقلاب‌های فمینیستی، اعتصابات کارگری و جنبش‌های دانشجویی با تمرکز بر زمینه‌های کردی و ایرانی بررسی می‌شوند. با برجسته‌کردن خیزش‌زن، ژیان، آزادی و انقلاب اجتماعی روزاوا، این مازول به عاملیت بازیگران فرودست و چالش‌های عملی کنش رادیکال در شرایط سرکوب می‌پردازد.

عدالت زیست‌محیطی، زمین و مبارزات اقلیمی (انتخابی | ۸ تا ۱۰ هفته | ۱ واحد)

مدرس: دکتر نسترن صارمی (فارسی)

این مازول به بوم‌سیاست (اکولوژی سیاسی) ایران و کردستان می‌پردازد و پیامدهای زیست‌محیطی سیاست‌های دولتی، استخراج محوری و بحران اقلیمی را بررسی می‌کند. اهمیت زمین و دانش زیست‌محیطی در جنبش‌های بومی و مردمی برجسته می‌شود و پیوند عدالت اجتماعی و محیط‌زیستی مورد تحلیل قرار می‌گیرد. دانشجویان با مفاهیمی چون اکوفمینیسم، بازپس‌گیری زمین و الگوهای جایگزین پایداری که ریشه در جوامع بومی دارند، آشنا می‌شوند.

ملت، ملی‌گرایی و اقلیت‌سازی (انتخابی | ۸ تا ۱۰ هفته | ۱ واحد)

مدرس: سارا کرمانیان (فارسی)

این مازول با نگاهی انتقادی به مفاهیم ملت و ملی‌گرایی، سیر تاریخی آن‌ها را بررسی کرده و نقش‌شان در فرآیندهای اقلیت‌سازی و طرد را تحلیل می‌کند. تمرکز آن بر خاورمیانه، به‌ویژه ایران و کردستان است، و بررسی می‌کند که چگونه دولت‌های مدرن هویت ملی را ساخته‌اند، در حالی که اقلیت‌های اتنیک، زبانی و دینی را به حاشیه رانده‌اند.

زنان، رهایی جنسیتی و مبارزات اینترسکشنال (انتخابی | ۸ تا ۱۰ هفته | ۱ واحد)

مدرس: روزین موکریان (کردی)

این مازول تحلیلی فمینیستی و کوپیر از دولت، ملی‌گرایی و پدرسالاری ارائه می‌دهد، با تمرکز بر اشکال جنسیتی خشونت و مقاومت. نقش زنان و جوامع کوپیر در شکل‌دادن به خیزش‌ها، سازماندهی مستقل و ترسیم آینده‌هایی رهایی‌بخش بررسی می‌شود. با تکیه بر دیدگاه‌های فمینیسم استعمارزدایانه و بومی، دانشجویان به مطالعه جنبش زنان کرد و مقاومت فمینیستی در ایران به‌عنوان نمونه‌های کلیدی مبارزه اینترسکشنال می‌پردازند.

۰۴: بخش پایانی (۱ واحد)

گزینه الف : مدرسه تابستانی

مدرسه تابستانی یک تجربه فشرده سه هفته‌ای است (مجموعاً ۸ جلسه، هر جلسه ۳ تا ۴ ساعت) که آموزش نظری را با تمرین‌های کنشگرانه ترکیب می‌کند. دانشجویان در کارگاه‌هایی پیرامون ال‌ترناتیوهای دموکراتیک، عدالت جنسیتی، سازماندهی جوانان، سواد رسانه‌ای و حکمرانی مشارکتی شرکت می‌کنند. این مدرسه با همکاری پژوهشگران و فعالان منطقه‌ای و بین‌المللی برگزار می‌شود و فرصتی برای تلفیق آموخته‌ها از طریق مشارکت جمعی فراهم می‌سازد. موضوع مدرسه تابستانی در آینده نهایی خواهد شد.

گزینه ب : مقاله پژوهشی نهایی

دانشجویانی که در مدرسه تابستانی شرکت نمی‌کنند، موظف به نگارش مقاله پژوهشی تحت نظارت مدرس خواهند بود (در حدود ۶۰۰۰ واژه). این مقاله باید بر مبنای محتوای برنامه و تحقیق مستقل باشد و می‌تواند شامل پژوهش میدانی، اتنوگرافی مجازی یا تحلیل نظری انتقادی باشد. بازتاب میزان یادگیری انباشته و رشد فکری دانشجو، هدف مقاله نهایی است.

۰۵: ویژگی‌های برنامه

رویکرد رادیکال میان‌رشته‌ای

دروس برنامه ترکیبی از رشته‌های مختلف - نظریه سیاسی، تاریخ، انسان‌شناسی، مطالعات جنسیت، جامعه‌شناسی و جغرافیای انتقادی - را دربر می‌گیرند و در عین حال بر آموزش استعمارزداییانه، فمینیستی و مشارکتی تمرکز دارند.

برنامه درسی چندزبانه و استعمارزداییانه

با آموزش عمدتاً به زبان‌های فارسی و کردی و برخی برنامه‌ها به زبان انگلیسی، این برنامه درسی بر دانش بومی و زبان‌های منطقه‌ای تمرکز دارد، در عین حفظ امکان گفت‌وگوی بین‌المللی..

یادگیری دسترس‌پذیر و ترکیبی (HYBRID)

دانشجویان ساکن گُردستان، ایران و دیاسپورا می‌توانند از طریق ساختار منعطف آنلاین به برنامه دسترسی داشته باشند که با کارگاه‌های حضوری-مجازی و مدرسه تابستانی تکمیل می‌شود.

حریم خصوصی و امنیت

پروتکل‌های قوی امنیتی و حفظ حریم خصوصی، مشارکت ایمن در تمام بخش‌های برنامه را تضمین می‌کنند؛ از جمله استفاده از پلتفرم‌های ناشناس، ارتباطات رمزنگاری شده، و سیاست‌های حمایتی ویژه برای دانشجویان در معرض خطر.



آکادمی ژینا

برای معالعات انسانی و پژوهش های اجتماعی



www.jinaacademy.com